

з банками, маю...
вадили комп'ютери...
ідні модно ходити...
ризаєнер Андре...
Інтернет, а значе...
аність ЦНБ чита...
ник реального по...

виртуальній бібліотеці спочатку викликала в суспільстві деяку до традиційних паперових носіїв. Але, все ж, електронні бібліотеки не замінять друкований фонд, вони його тільки доповнюють і розвивають. Вони — одночасно й частина фонду, і новий інформатичний технологій. Разом з Інтернетом електронні бібліотеки розширюють спектр обслуговування користувачів, роблять це значно нове, якісне перетворення бібліотек.

Історично-економічно перетворення останніх років в Україні спричинило інтересу до історії країни, до історії рідного краю, до історії її краєзнавства. Якщо раніше до таких фондів частіше зверталися дослідники — історики й краєзнавці, то тепер до них звертається чимало науковців, дослідників, істориків і краєзнавців. Крім того завдяки електронній пошті з'явилось багато читачів далекого й ближнього зарубіжжя. Постійний попит на старий газетний фонд. Майбутні журналісти не уявляють початковий процес без вивчення «Южного края» і «Харківських вестей», але саме ці газети знаходяться у «жалких» бібліотеках, і тому практично не видаються читачам. Таким чином, бібліотекою постає проблема забезпечення фізичного збереження оригіналів для нас оригіналів і, одночасно, зростає проблема забезпечення доступу до інформації. Цю проблему потрібно вирішувати, що зберігати. До того ж, саме в вузівських бібліотеках актуальною є проблема саме використання рідкісних фондів національних та наукових цілях. Потрібно забезпечувати як доступ до них, так і збереженість видань, інакше наслідки можуть бути катастрофічними. У книгозшивах прискореними темпами процес старіння документів. У більшості бібліотек сьогодні не оптимальні умови для зберігання унікальних, особливо цінних, рубрикою, цінань. Але бібліотеки видають оригінали документів у читальні зали, що викликає їхнє швидке зношування. Сьогодні створення копій документів методом оцифрування — це спосіб збереження рідкісних видань. Більшість бібліотек використовує його для розширення доступу до рідкісних книжок, рукописів, архівних документів, до колекцій фотографій та ізоматеріалів.

Зональний методичним центром 34 вузівських бібліотек Харківщини, загальний фонд бібліотек якої — понад 21 млн. прим. У вузівських бібліотек зберігається досить багато рідкісних книг, рукописів, питаням збереження фондів, режиму їх зберігання, стану безпеки бібліотечних будівель і фондів за останнє десятиліття приділялося не дуже багато уваги. Бібліотекарям не вистачило знань, вони роз'єднані у своїх діях. Вивчивши стан фондів бібліотек, ми плануємо створити базу даних, до якої увійдуть дані про стан збереження фондів та умови їхнього зберігання. Це дозволить розробити конкретні програми збереження фондів вузівських бібліотек на регіональному рівні.

Одні у ЦНБ за підтримки Фонду Левентиса (Кіпр) вперше в Україні національному науково-дослідному реставраційному центрі Укр. (Київ) проводяться реставраційні роботи грецьких рукописів. Але, в бібліотеці зберігаються й унікальні українські рукописи, які теж потребують реставраційних робіт.

Одні з найневідкладніших наших проблем — проблема старої будівлі бібліотеки. Місце, яке люблять і пам'ятають випускники багатьох років, усі, хто там працював. Ми всі сподіваємося, що зусиллями наших випускників, зусиллями ректорату й керівництва міста ми зможемо корпус відповідно до вимог часу.

У 1835 року розміщується основний фонд XIX століття, пам'ятником архітектури з 1963 року. А будинок, який побудовано в 1902 році за проектом архітектора Віктора Величка спеціально для фундаментальної університетської бібліотеки, включено до переліку пам'яток архітектури.

Університетський університет»

до Ресуру національно-культурного надбання України й затверджено Постановою Кабінету Міністрів України в 1992 році. Центральну наукову бібліотеку визнано установою, що має особливе громадське значення. Нашу бібліотеку створювали В. Н. Каразін, Д. І. Багалій, В. П. Бузескул, М. Дрінов, М. Ф. Сумцов, О. О. Потебня, І. Л. Сокальський, П. П. Джунковський — цей перелік можна продовжувати.

Відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та листа МОН України «Про Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання» бібліотека підготувала на 2008 рік пропозиції щодо визначення частини фонду ЦНБ науковим об'єктом, якому доцільно надати статус Національного надбання.

Фонд відділу рідкісних видань та рукописів налічує близько 60 тис. примірників видань XII—XX ст.; 50 тис. примірників літератури з мистецтва. Фонд документів XIX ст. нараховує біля 500 тис.

Ще в 1907 році в доповіді про будівельні потреби Харківського університету говорилося: «Старое книгохранилище университета опасное в пожарном отношении, должно быть перестроено по образцу нового, т. е. с полным устранением всякого другого строительного материала, кроме камня и железа... на расширении библиотеки в 1907 году планировалось выделить 125 тыс. руб.». Ми не втрачаємо надії, що кошти, які не були виділені на ремонтні роботи у цій будівлі в 1907 році, будуть надані бібліотеці через сто років...

Ми розуміємо, що деякі питання збереження фонду рідкісних видань та рукописів неможливо розв'язати в рамках однієї бібліотеки. Вони потребують координації і кооперації дій бібліотек та інших установ. Проблема збереження книжкових пам'яток повинна вирішуватися за умов комплексного підходу до цієї справи на загальнонаціональному рівні, мати державну підтримку та стабільне фінансування. ЦНБ працює і працюватиме в напрямку вирішення цього питання шляхом пошуку грантів та участі у корпоративних проєктах.

В планах ЦНБ — створення біобібліографічних покажчиків, присвячених видатним вченим Слобожанщини. Ці видання відображають не тільки діяльність окремих науковців, а й формування наукових шкіл Харківського університету, розвиток науки в цілому. Буде продовжено серію «Біобібліографічний словник учених Харківського університету». Є також пропозиції про співпрацю з науковими бібліотеками Болгарії, Польщі, Росії. Ми плануємо залучати до науково-дослідницької роботи у бібліотеці наших науковців та студентів університету, сподіваємося на підтримку та сприяння Студентського наукового товариства.

Бібліотека має намір почати дослідження з теми «Вивчення інформаційних потреб, інтересів, запитів різних категорій користувачів». Метою дослідження буде вивчення шляхом соціологічних досліджень читальних інтересів та рівня задоволеності читачів книжковою та електронною продукцією.

У дослідженні — «Книга та бібліотека в культурно-історичному контексті: проблеми вивчення, збереження та відтворення у бібліографічних покажчиках та каталогах пам'яток писемності та друку» будуть вивчатися видання, які мають історико-культурну цінність, розкриватися той фонд бібліотеки, який пов'язаний з розвитком науки та культурним життям в університеті, місті, регіоні.

Сьогодні праця бібліотекаря забезпечує інтелектуальну свободу суспільства шляхом вільного доступу до інформації. У бібліотеках починається формування аналітичного мислення наших студентів, їх науковий світогляд, потяг до знань, бібліотека теж прагне виховувати освічену, інтелігентну, гідну людину, сприяти творчому розвитку особистості. Бібліотека повинна розвиватися як сучасний інформаційний, освітній, науково-дослідний та культурний центр, який забезпечує максимальний доступ до джерел інформації за допомогою новітніх технологій у співпраці з іншими бібліотеками, та є відкритим для зовнішнього світу.

І. ЖУРАВЛЬОВА,
директор ЦНБ.

universitas mundus scientiarum est!

Харківський

УНІВЕРСИТЕТ

ЗАГАЛЬНО-
УНІВЕРСИТЕТСЬКА
ГАЗЕТА

№ 2
(3881)

ПОНЕДІЛОК
29 січня
2007 р.

Ціна договірна

Газета нагороджена Почесною грамотою Державного комітету у справах преси, телебачення та радіомовлення України.

1 січня 1817 р. Харківський університет видавав «Харьковские известия», з 8 квітня 1927 р. — «Робітник освіти», з 15 грудня 1928 р. — «Іновець», з 1 січня 1930 р. — «Нові кадри», з 1 січня 1936 р. — «За більшовицькі кадри», з 1 січня 1947 р. — «Сталінські кадри», з 1 січня 1957 р. — «Харківський університет» (вперше номером цією назвою з'явився 19 грудня 1945 р.). Електронна версія газети в Інтернет: www-gazeta.univer.kharkov.ua